

Artikel av Sikyong Dr Lobsang Sangay

Från *The Hill*, 6 maj 2013

Översatt av Lisa Jansson

I MER ÄN 60 ÅR under kinesiskt styre har tibetaner i Tibet fått utstå ständiga övergrepp på sin identitet och värdighet. Beslut om deras mark, deras försörjning och deras tro fattas utan deras medgivande. Kinesiska bosättare strömmar in i Tibet och tar de välbetalda jobben. Tiotusentals tibetanska nomader har blivit tvångsförflyttade från sina betesmarker och tvingas bo i betonggetton, förpassade till fattigdom och rotlöshet. Tibetanaerna har blivit vittnen till kolonialliknande utvecklingsprojekt som plundrar Tibet på sina naturtillgångar till förmån för ett resurs-hungrigt Kina. Dessutom blir tibetaner djupt illa berörda av attacker på deras buddhistiska kultur, särskilt Kinas demonisering av Hans Helighet Dalai Lama. US Commission on International Religious Freedom skriver i sin årsrapport i april 2013 att "villkoren för religionsfrihet i tibetanska områden är sämre nu än de någonsin varit under det senaste decenniet". Tibetanaer har all anledning att tro att Kina vill ha Tibet men inte det tibetanska folket.

För en tibetan är detta en speciellt svår och sorgsen tid. Självbränningarna visar på både desperation och beslutsamhet hos det tibetanska folket. Den centrala tibetanska administrationen (CTA) har konsekvent värdjat och kategoriskt avrättat tibetaner i Tibet från att protestera genom självbränning. Som tibetaner är det dock vår plikt att stödja tibetanaerna i Tibet och deras strävan: Hans Helighet Dalai Lamas återkomst till Tibet och frihet för det tibetanska folket.

TROTS 54 ÅR av Kinas ockupation har den tibetanska själen och identiteten i Tibet inte brutits ner. Trots ett sådant förtryck har tibetaner i Tibet och i exil strävat

efter att rädda sin unika kultur, religion och språk och förankrat sin kamp i de två grundläggande och orubbliga principerna demokrati och icke-våld.

Länder som till exempel USA har stiftat lagar genom åren för att hjälpa Tibet. Det har gett politiskt, moraliskt och ekonomiskt stöd för Dalai Lamas vision om en fredlig lösning av Tibet-frågan genom "the Middle Way approach" som ger Tibet äkta autonomi inom ramen för Kinas konstitution. Tibet är inte ett konstitutionellt eller institutionellt problem för Kinas regering. Enligt artikel 31 i Kinas konstitution har Kina skapat en separat institutionell mekanism för "ett land, två system" för Hong Kong och Macau. Den kinesiska ledningen har också visat på politisk vilja genom att tillsätta en kommitté på regeringsnivå för att sköta frågor som rör Taiwan. Men när det gäller Tibet har den kinesiska ledningen vare sig använt den institutionella mekanism som de har till sitt föfogande, eller visat politisk vilja att lösa frågan på ett fredligt sätt.

UNDER DALAI LAMAS upplysta ledning har tibetaner i exil byggt upp en livfull demokratimodell. Världen bevittnade en viktig bekräftelse på denna demokrati i mars 2011 när Dalai Lama överlät hela det politiska ansvaret till en folkvald ledare, Sikyong (politisk ledare). Den centrala tibetanska administrationen (CTA) har under Sikyongs ledning både i uppgift att genomdriva en fredlig och framförhandlad lösning på Tibet-frågan och att driva utvecklingen och välfärden framåt för mer än 120 000 tibetanska flyktingar i södra Asien. Det tibetanska samhället i exil har blivit livsviktigt för att bevara tibetansk kultur, identitet, frihet och värdighet tills dessa kan blomstra i Tibet igen. *